

AVALIACIÓN

5.1. Criterios de avaliación

Para avaliar os contidos da materia podense utilizar os seguintes procedimentos e instrumentos de avaliación. Referencia: Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia:

Bloque 1. O latín, orixe das linguas romances

- B1.1. Coñecer e localizar en mapaso marco xeográfico da lingua latina.
- B1.2. Identificar o indoeuropeo como a lingua nai da maioría das linguas faladas en Europa actualmente.
- B1.3. Agrupar as linguas indoeuropeas en familias lingüísticas e localizalas nun mapa.
- B1.4. Coñecer as orixes das linguas faladas en España, clasificalas e localizalas nun mapa.
- B1.5. Distinguir e identificar palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos.
- B1.6. Coñecer e aplicar as regras

Bloque 2. Sistema da lingua latina: elementos básicos

- B2.1. Coñecer diferentes sistemas de escritura e distinguilos do alfabeto.
- B2.2. Coñecer a orixe do alfabeto nas linguas modernas e identificar os tipos de alfabeto empregados hoxe en día en Europa.
- B2.3. Coñecer e aplicar con corrección as normas básicas de pronuncia en latín.

Bloque 3. Morfoloxía

- B3.1. Identificar e distinguir os formantes das palabras.
- B3.2. Distinguir e clasificar tipos de palabras.
- B3.3. Comprender o concepto de declinación e conxugación.
- B3.4. Coñecer as declinacións, encadrar as palabras dentro da súa categoría e declinación, enuncialas e declinalas correctamente.
- B3.5. Coñecer as conxugacións, encadrar os verbos dentro da súa conxugación, enuncialos e conxugalos correctamente.
- B3.6. Recoñecer as formas dos tempos verbais formados a partir do tema de presente e perfecto, tanto en voz activa como en voz pasiva, así como as formas non persoais do verbo: infinitivo de presente activo e participio de perfecto.

Bloque 4. Sintaxe

- B4.1. Coñecer e analizar as funcións das palabras na oración.
- B4.2. Coñecer os nomes dos casos latinos e identificar as súas principais funcións na oración, e saber traducir os casos á lingua materna adecuadamente.
- B4.3. Recoñecer as regras de concordancia na lingua latina e a súa correspondencia no galego e no
- B4.4. Recoñecer e clasificar os tipos de oración simple.
- B4.5. Distinguir as oracións simples das compostas.
- B4.6. Identificar, distinguir e traducir correctamente as construcións de infinitivo e participio máis transparentes.

Bloque 5. Roma: historia, cultura e civilización

- B5.1. Coñecer os feitos históricos das etapas da historia de Roma, encadralos no seu período correspondente e realizar eixes cronolóxicos.
- B5.2. Coñecer os trazos fundamentais da organización política e social de Roma.
- B5.3. Coñecer a composición da familia e os papeis asignados aos seus membros.
- B5.4. Coñecer os principais deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina.
- B5.5. Coñecer os deuses, mitos e heroes latinos, e establecer semellanzas e diferenzas entre os mitos e os heroes antigos e os actuais.
- B5.6. Recoñecer os tipos de vivenda empregados en Roma, as características principais da alimentación romana, os elementos da indumentaria e as normas de hixiene persoal, peiteados e cosméticos.
- B5.7. Coñecer os espectáculos públicos realizados no teatro, no circo e no anfiteatro, e a súa relación co mundo actual.

Bloque 6. Textos

- B6.1. Aplicar coñecementos básicos de morfoloxía e sintaxe para iniciarse na interpretación, na tradución e na retroversión de frases de dificultade progresiva e textos adaptados.
- B6.2. Comparar as estruturas latinas coas das linguas propias.
- B6.3. Utilizar correctamente os manuais de gramática e o dicionario, recoñecendo e analizando toda a información que proporcionan.
- B6.4. Realizar a través dunha lectura comprensiva a análise e o comentario do contido e a estrutura de textos latinos traducidos.
- B6.5. Redactar en lingua latina pequenos textos de produción propia.
- B6.6. Realizar pequenos coloquios en latín con frases sinxelas e de dificultade progresiva.

Bloque 7. Léxico

B7.1. Coñecer, identificar e traducir o léxico latino transparente e as palabras de maior frecuencia.

B7.2. Distinguir e coñecer o significado dos principais prefixos e sufixos que interveñen na composición e na derivación culta.

B7.3. Recoñecer os elementos

B7.4. Coñecer o significado das principais locucións latinas de uso actual e saber empregalas nun contexto axeitado.

5.2. Estándares de aprendizaxe

1.1.1. Sinala sobre un mapa o marco xeográfico no que se sitúa en distintos períodos a civilización romana, delimitando o seu ámbito de influencia e situando con precisión puntos xeográficos, cidades ou restos arqueolóxicos coñecidos pola súa relevancia histórica.

1.2.1. Define o indoeuropeo e recoñece as linguas indoeuropeas e as súas familias, delimitando nun mapa a zona de orixe e as zonas de expansión.

1.3.1. Identifica as linguas que se falan actualmente en Europa, diferenciando pola súa orixe entre indoeuropeas e non indoeuropeas, clasifica as primeiras en familias lingüísticas e delimita nun mapa as zonas onde se utilizan.

1.4.1. Identifica as linguas que se falan en España, diferenciando pola súa orixe as romances e as non romances, e delimita nun mapa as zonas onde se utilizan.

1.5.1. Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe.

2.1.1. Recoñece diferentes tipos de escritura e clasifícaos consonte a súa natureza e a súa función.

2.2.1. Explica a orixe do alfabeto de diferentes linguas partindo do abecedario latino, sinala as principais adaptacións que se producen en cada unha delas, recoñece os tipos de alfabetos usados actualmente en Europa e relaciona cada un coas linguas que os empregan.

2.3.1. Le en voz alta textos latinos de certa extensión coa pronuncia correcta.

3.1.1. Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.

3.2.1. Distingue palabras variables e invariables, explica os trazos que permiten identificalas e define criterios para clasificalas.

3.3.1. Define o concepto de declinación e conxugación.

3.4.1. Enuncia correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distíngueos a partir do seu enunciado e clasifícaos segundo a súa categoría e a súa declinación.

3.4.2. Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.

3.5.1. Identifica as conxugacións verbais latinas e clasifica os verbos segundo a súa conxugación a partir do seu enunciado.

- 3.5.2. Coñece e identifica as formas que compoñen o enunciado dos verbos de paradigmas regulares e recoñece a partir destas os modelos de conjugación.
- 3.6.1. Identifica correctamente as principais formas derivadas de cada tema verbal latino: en voz activa o modo indicativo, tanto do tema de presente como do tema de perfecto; en pasiva, o presente, o pretérito imperfecto, o futuro imperfecto e o pretérito perfecto de indicativo.
- 3.6.2. Cambia de voz as formas
- 3.6.3. Identifica formas non persoais do verbo, como o infinitivo de presente activo e o participio de perfecto.
- 3.6.4. Traduce correctamente ao galego e ao castelán diferentes formas verbais latinas.
- 4.1.1. Analiza morfolóxica e sintacticamente frases e textos adaptados, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración.
- 4.2.1. Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración.
- 4.2.2. Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso.
- 4.3.1. Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas.....
- 4.4.1. Compara e clasifica tipos de oracións simples, e identifica as súas características.
- 4.5.1. Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e diferéncias das oracións simples.
- 4.6.1. Recoñece, dentro de frases e textos sinxelos, as construcións de infinitivo e participio máis transparentes, e analízalas e tradúceas correctamente.
- 5.1.1. Distingue as etapas da historia de Roma e explica os seus trazos esenciais e as circunstancias que interveñen no paso de unhas a outras.
- 5.1.2. Sabe enmarcar determinados feitos históricos no período histórico correspondente.
- 5.1.3. Pode elaborar eixes cronolóxicos nos que se representan feitos históricos salientables, consultando diferentes fontes de información.
- 5.1.4. Describe algúns dos principais feitos históricos da civilización romana.
- 5.2.1. Describe os trazos esenciais que caracterizan as sucesivas formas de organización do sistema político romano.
- 5.2.2. Describe a organización da sociedade romana e explica as características das clases sociais e os papeis asignados a cada unha delas, en comparación cos actuais.
- 5.3.1. Identifica e explica os papeis que desempeña dentro da familia cada un dos seus membros, e analiza a través deles os estereotipos culturais da época en comparación cos actuais.
- 5.4.1. Identifica os principais deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina, sinala os trazos que os caracterizan e establece relacións entre os deuses máis importantes.
- 5.5.1. Recoñece e ilustra con exemplos o mantemento do mítico e da figura do heroe na nosa cultura, e sinala as semellanzas e as principais diferenzas que se observan entre ambos os tratamentos.

5.6.1. Distingue e describe o modo de vida en Roma no ámbito privado, analizando os tipos de vivenda, alimentación, vestimenta e coidado persoal e contrástaos cos da actualidade.

5.7.1. Describe as características dos tipos de espectáculos públicos celebrados no teatro, no circo e no anfiteatro, valora o seu mantemento no mundo actual e sitúa nun mapa os teatros, os circos e os anfiteatros conservados máis importantes.

6.1.1. Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de frases de dificultade graduada e textos adaptados, para efectuar correctamente a súa tradución ou retroversión.

6.2.1. Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de forma global, relacionando estruturas latinas con outras equivalentes nas linguas que coñece.

6.3.1. Utiliza correctamente os manuais e o dicionario, analizando a información que proporcionan, para traducir pequenos textos.

6.4.1. Realiza comentarios sobre determinados aspectos culturais presentes nos textos seleccionados, aplicando para iso os coñecementos adquiridos previamente nesta ou noutras materias.

6.4.2. Elabora mapas conceptuais e estruturais dos textos propostos, localizando o tema principal e distinguindo as súas partes.

6.5.1. Redacta frases sinxelas ou pequenos textos en latín sobre un tema proposto.

6.6.1. Mantén un sinxelo diálogo en latín sobre a base dun tema previamente acordado.

7.1.1. Deduce o significado de termos latinos non estudados, partindo do contexto ou de palabras da lingua propia.

7.1.2. Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia.

7.2.1. Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua.

7.4.1. Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto axeitado, cando se expresa na súa propia lingua.

5.3. Graos mínimos esixibles para superar a materia

1.1.1. Sinala sobre un mapa o marco xeográfico no que se sitúa en distintos períodos a civilización romana, delimitando o seu ámbito de influencia e situando con precisión puntos xeográficos, cidades ou restos arqueolóxicos coñecidos pola súa relevancia histórica.

1.3.1. Identifica as linguas que se falan actualmente en Europa, diferenciando pola súa orixe entre indoeuropeas e non indoeuropeas, clasifica as primeiras en familias lingüísticas e delimita nun mapa as zonas onde se utilizan.

1.4.1. Identifica as linguas que se falan en España, diferenciando pola súa orixe as romances e as non romances, e delimita nun mapa as zonas onde se utilizan.

1.5.1. Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe.

2.3.1. Le en voz alta textos latinos de certa extensión coa pronuncia correcta.

3.1.1. Descompón palabras nos seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e morfemas, e servíndose destes para identificar desinencias e explicar o concepto de flexión e paradigma.

3.3.1. Define o concepto de declinación e conxugación.

3.4.2. Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente.

3.5.1. Identifica as conxugacións verbais latinas e clasifica os verbos segundo a súa conxugación a partir do seu enunciado.

3.6.1. Identifica correctamente as principais formas derivadas de cada tema verbal latino: en voz activa o modo indicativo, tanto do tema de presente como do tema de perfecto; en pasiva, o presente, o pretérito imperfecto, o futuro imperfecto e o pretérito perfecto de indicativo.

4.1.1. Analiza morfolóxica e sintacticamente frases e textos adaptados, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración.

4.3.1. Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, e redacta en lingua latina pequenas...

5.1.1. Distingue as etapas da historia de Roma e explica os seus trazos esenciais e as circunstancias que interveñen no paso de unhas a outras.

5.1.4. Describe algúns dos principais fitos históricos da civilización romana.

5.4.1. Identifica os principais deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina, sinala os trazos que os caracterizan e establece relacións entre os deuses máis importantes.

5.6.1. Distingue e describe o modo de vida en Roma no ámbito privado, analizando os tipos de vivenda, alimentación, vestimenta e coidado persoal e contrástaos cos da actualidade.

6.3.1. Utiliza correctamente os manuais e o dicionario, analizando a información que proporcionan, para traducir pequenos textos.

5.4. Procedementos de avaliación

A avaliación abordarase atendendo ás consideracións e aos puntos marcados pola normativa vixente para a educación secundaria e basearase na consecución das **competencias clave**, na adquisición dos **coñecementos e contidos** programados para o curso e no logro dos **obxectivos** da materia. Esta avaliación será **continua**, aínda que pola organización do curso escolar realizarase por trimestres. Isto permitirá artellar as medidas de recuperación, de seren necesarias, adecuadas ao longo do curso. En relación con isto hai que indicar:

-Avaliación Ordinaria

Tres sesións de avaliación, unha por trimestre, nas que se irán comprobando o grao de consecución das competencias, contidos, recuperación de materia pendente de avaliacións anteriores, e obxectivos. Cando se avalie positivamente unha avaliación, consideraranse recuperadas as anteriores.

-AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA

Se as avaliacións ordinarias diagnostican o fracaso do proceso de ensino-aprendizaxe do alumnado ao longo do curso, realizarase unha proba extraordinaria que incluíría os contidos mínimos para a avaliación positiva.

5.5. Instrumentos de avaliación

Tendo en conta o anterior, os instrumentos serán:

1. Esquemas e resumos de textos e comentarios dos mesmos.
2. Actividades de busca de fontes diversas, incluídas as TIC, e comentarios de textos, mensaxes ou imaxes.
3. Actividades sobre etimoloxías das palabras aplicando as regras evolutivas e coñecemento e comparación cós termos herdados, distinguindo os patrimoniais dos cultismos.
 4. Actividades sobre formacións de palabras e coñecemento de vocabulários específicos.
 5. Emprego de latinismos en distintos textos.
 6. Comprensión e uso dos paradigmas latinos.
 7. Prácticas elementais de análise morfosintáctica e tradución e retroversión correspondentes.
 8. Uso das TIC como instrumento para a realización de tarefas, central ou complementario em función das mesmas.

5.6 Criterios de Cualificación.

A cualificación de cada unha das avaliacións e a nota final de curso será obtida a partir das cualificacións das probas escritas (unha ou dúas por avaliación) que se realizarán despois de cada bloque de contidos, coas actividades correspondentes.

Así mesmo, serán tidas en conta para as cualificacións as intervencións orais nas clases, os traballos individuais ou grupais (de seren posibles) sexan encomendados ou voluntarios (atendendo a indicadores como pulcritude e limpeza, corrección na

escrita, extensión acaída, boa disposición do contido, etc), corrección integral do caderno de clase (presentación, realización correcta e en tempo das tarefas, limpeza, bo estado do mesmo, orde, redacción, ortografía, etc.), as lecturas encomendadas (no seu caso), as mostras de interese e participación (tanto na aula como nas saídas), a creatividade, etc. a resolución correcta de actividades e, en xeral, o resultado positivo de calquera das actividades consideradas instrumentos de avaliación realizados. Tamén será tido en conta o traballo diario, e o caderno do alumnado, o cal implica a valoración do esforzo continuado do alumnado e a adquisición eficaz de hábitos durante o curso. Como quedou xa apuntado, estes aspectos (traballo diario, participación, mostra de interese, corrección na realización das tarefas e do caderno, etc.)

O 70 % da nota corresponderá ás probas escritas (unha ou dúas por avaliación) e o restante 30 % atenderá ás actividades antes mencionadas (traballo de clase, lectura e probas escritas de menor transcendencia), así como á disposición activa e participativa e o interese amosado polo alumnado

As probas escritas recollerán os contidos lingüísticos, culturais e históricos correspondentes aos temas estudados.

O profesor poderá, se é o caso, realizar unha recuperación destas probas.

Serán valoradas de xeito bo as actitudes que redunden no normal desenvolvemento das clases, o respecto polos compañeiros/as, polo profesorado e pól as normas da aula. Serán tidas positivamente en conta en canto a valoracións as saídas e intervencións voluntarias do alumnado (sobre todo se son acertadas en canto á resolución correcta dos temas e tarefas propostos), a dinámica de atención ás explicacións e os traballos realizados *motu proprio*, ademais do esforzo individual na boa realización dos traballos encomendados.

A cualificación da avaliación ordinaria obtérase en función da nota media das tres avaliacións (tendo en conta tamén, se fose o caso, a nota das recuperación/s). Neste sentido cómpre sinalar que é imprescindible que para superar a materia en cada unha das avaliacións ten que figurar unha cualificación de como mínimo un 4. Porén, tamén se terá por parte da profesora en conta a evolución do alumnado en interese, esforzo, etc. ao longo do curso.

Na avaliación extraordinaria, a proba escrita obxectiva seguirá as mesmas pautas ou o mesmo modelo sinalado. En todo caso, os mínimos esixibles para a obtención dunha avaliación positiva terán a ver coa adquisición dos contidos mínimos.

Evidentemente serán os resultados académicos que o alumnado obteña nas distintas probas e en cada avaliación os que contribuirían en alto grao a definir un mapa de logros. A porcentaxe de resultados positivos e negativos medirán a dimensión destes. Consideramos que este cálculo poderíase definir tendo en conta o seguinte: se os resultados académicos positivos (das distintas probas, das avaliacións) non acadasen o 50 % o indicador sería negativo; se fosen do 50-60 % o indicador sería aceptable; se fose do 60-70, bo; se do 70-80 notable, e se superase iso, óptimo.